

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Károly Róbert Campus, Kertészettudományi
Intézet

Az citromfű (*Melissa officinalis* L.) termesztése a Panoráma Ökokertnél és feldolgozása a Rózsahelyi Zrt-nél

Urbán Anna, Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzési szak, nappali munkarend
témavezető: Dr. Béltéki Ildikó, egyetemi adjunktus, Növénytermesztési-tudományok Intézet,
Agronómia Tanszék

Tanulmányaim során a citromfűről, mint gyógynövényről több tantárgy keretén belül is tanultam. Emellett egyéni érdeklődésemet meghatározta az is, hogy otthonunkban nagyon régóta termesztünk és használunk citromfűvet friss növényként és szárítottként egyaránt.

A szakmai gyakorlatom alatt elméleti tanulmányaimat kiegészítve megtapasztalhattam a citromfű növény termesztésének és feldolgozásának fázisait.

A termesztési folyamatok során a kisüzemi citromfű termesztés gyakorlatával ismerkedtem meg.

Kocsis Kinga segítségével részese lehettem a citromfű palántaföld elkészítésének, a magvetésnek, majd a növény gondozásának. Elméleti tanulmányaimmal egyező módon valósulnak meg a Panoráma Ökokertben a termesztési folyamatok. A Panoráma Ökokert, mint nevében is benne van, ökológiai gazdálkodást folytat. Jó volt megtapasztalni a gazdaságban, hogy milyen nagymértékű odafigyeléssel vannak a növények felé. Amint a citromfűvön, vagy bármely más növényen megjelent egy kezdődő betegség vagy kártevő, máris a mentesítés minél természetesebb módján gondolkodott. A kártevők megjelenése előtt már a mechanikai megelőzést tervezte, hogy a kártevők ne is férjenek hozzá a növényekhez.

Kinga előrelátását mutatja az is, hogy nagymértékben odafigyel a területén a biodiverzitás fenntartására. A Fóti-Somlyó Természetvédelmi terület szomszédságában a saját területén úgy alakította ki a növényi kultúrákat, hogy helye maradjon a méh legelőnek, a rovarok számára bújóhelyként szolgáló kidőlt és felhalmozott fáknak, de a szomszagos állatok itatásának is. A 2 hektár területen minden elfér és minden mindennel összhangban van.

A tapasztaltakkal kapcsolatosan megállapítottam, hogy a Panoráma Ökokertben történő citromfű termesztés a szakirodalmakban fellelhető módon valósul meg.

Mint a szakirodalom feldolgozásban is írtam, a citromfűnek mézelő virága van. Odavonzza a megporzó rovarokat. Emellett a paradicsomnak kiváló társ növénye. A citromfű, amennyiben nem takarítjuk be, hagyjuk virágozni és magot érlelni, rövid időn belül jelentősen elszaporodhat. Ezek alapján javaslom az Ökokertben a citromfű „szabadon engedését”. Az idej

évben javaslok olyan helyekre ültetni vagy vetni, ahol az év folyamán magját beérlelheti és elszaporodhat, ezzel is elősegítve, hogy a területen kifejthesse jótékony hatásait.

A citromfű feldolgozásával a Rózsahegyi Gyógy- és Fűszernövény feldolgozó Zrt-nél ismerkedhettem meg. Érdekes volt látni, hogy a citromfű, melyet nagyüzemi módon állítanak elő milyen módon alakul át, majd az aprítási, rostálási, szeparálási folyamatok után milyen módon válik gyógynövény teák, tinktúra, tisztálkodószer vagy gyógyító pirula alapanyagává.

A Rózsahegyi Zrt. hazánkban főként Hajdú-Bihar vármegyéből vásárolja fel a citromfűvet. Annak ellenére, hogy hazánk szinte bármely tájegysége alkalmas lenne a citromfű termesztésére (hiszen a talaj és éghajlat igénye nem különleges), nem igényel speciális gépparkot a betakarítása, sajnos nagyon kis területen termesztik. Az tagadhatatlan, hogy a citromfű telepítése, palánták kiültetése kézi munkaerő vagy speciális gép igényű, de az egyszeri beruházás 5 éven át történő termelést biztosít.

Javaslok a hazai gazdaságoknak, hogy gondolkodjanak el a citromfű termesztésen, mert a növény kereslete egyre nagyobb, gyűjthető gyógynövényként nem áll rendelkezésre, így a piaci igények kielégítése rövid időn belül kedvező piaci viszonyokat teremt a termelők számára.

Azt gondolom, hogy hazánkban a citromfűnek mint gyógynövénynek hatása, tulajdonságai, termesztetősége és szárítmányként vagy más módon történő eltarthatósága miatt hosszútávon létjogosultsága van.